

Alusta alkaen 48

1 Mooseksen kirjan luentosarja Savonlinnan Tuomiokirkossa torstaisin klo 19-20.

Kirkkoherra Sammeli Juntunen, 1 Moos 31: 22-54

48. kerta to 26.2.2009 klo 19 Savonlinnan Tuomiokirkossa.

Jaakob perheineen pakenee Labania

Edellä olemme kuulleet, kuinka Jaakobin suurperhe (mies, vaimot Rakel ja Lea, kaksi sivuvaimoa ja yksitoista lasta) lähti karjalaumoineen ja palvelijoineen Harranista, jossa he olivat eläneet vaimojen isän, Labanin, klaanin palveluksessa. Lähtö tapahtui kiireesti ja salaa, sillä Jaakobin ja Labanin välit olivat huonontuneet ja Labanin pojat väittivät Jaakobin huijanneen omaisuutensa Labanilta. Tosiasiassa Laban oli riistänyt Jaakobia jo 20 vuotta ja huijannut tätä jo naittaessaan tälle tyttärensä.

Lähtö jäähyväisiä sanomatta oli vaarallinen hanke, sillä Laban oli sukunsa päämies, väkevä klaaninjohtaja ja salaisesti vihoissaan Jaakobille ja kateellinen hänen menestyksestään. Mutta Jaakobilla oli turvanaan Jumalan sanat ja lupaus: ”Lähde ja palaa isiesi maahan. Minä olen nähnyt kaiken, mitä Laban on sinulle tehnyt.”

Jaakobin perheen päämäärä oli Kanaanin maa, maa, josta Herra Jumala oli luvannut Jaakobin isoisälle Abrahamille, että hänen jälkeläisensä saisivat sen omakseen. Tähän lupaukseen kietoutui paljon enemmän. Siihen liittyi Jumalan aloittama pelastushistoria, joka huipentuisi paljon myöhemmin Messiaaseen. Hänessä toteutuisi Abrahamille luvattu siunaus: ”Sinussa tulevat siunatuiksi kaikki kansakunnat.” Näin Jumala oli päättänyt vastata syntiinlankeemuksen aikaansaamaan ihmiskunnan syntiin ja vieraantumiseen elämästä Jumalan yhteydessä.

Tässä vaiheessa tuo kaikki on vielä kaukana tulevaisuudessa. Silti Jumala toimii Jaakobin perheen vaiheissa, ohjaten tapahtumia piilosta, kulissien takaa.

Jumala tukkii Labanin suun

Kahden päivän kuluttua Laban sai tiedon, että Jaakob oli lähtenyt salaa tiehensä. Silloin hän otti mukaan sukunsa miehet ja tavoitti Jaakobin seitsemän päivän takaa-ajon jälkeen Gileadin vuorilla. Mutta Jumala tuli aramealaisen Labanin luo yöllä unessa ja sanoi hänelle: ”Varo, ettet puhu pahasti Jaakobille.” (1 Moos 31:22-24)

On helppo kuvitella, että Laban kiihdytti itsensä vihaan saatuaan kuulla Jaakobin paosta: ”Se karjavaras, se petturi, se tytärteni ryöstäjä, se mitätön huikentelija!” Ehkä hän myös ajatteli, että nyt hän oli saanut hyvän syyn raahata Jaakob ihan viralliseen orjuuteen ja lopettaa hänen sietämätön kiipimisensä menestykseen. Hän hautoi mielessään napakoita ja sattuvia sanoja, joilla voisi tehdä Jaakobin alistamisesta mahdollisimman makean tuntuisen teon. Kun mukana takaa-ajossa olivat koko suvun miehet aseineen, ei Jaakobin joukosta olisi vastusta.

Laban tavoitti Jaakobin, ilmeisesti näki jonain iltana hänen leirinsä siintävän kauempana. Hän jäi siihen yöksi, karauttaakseen seuraavana päivänä Jaakobin leiriin.

Mutta yöllä Jumala suitsi hänen vimmansa. Hän ei saisi edes puhua Jaakobille pahasti, saati sitten tehdä väkivaltaa.

Tämä kohta on kirjoitettu meille lohdutukseksi. Jumalalla on valta hillitä pahan raivo ja suitsia se niin, ettei se pääse vahingoittamaan hänen omiaan edes sanallisesti. Paras esimerkki tästä on se, kuinka hän teki tyhjäksi faraon sotavaunujen rynnistyksen, vaikka Israelin kansa oli täysin sen armoilla Punaisen meren rannalla, vailla pakomahdollisuutta tai keinoja puolustautua.

Jumalaan uskovien ei tarvitse pelätä Pahan vimmaa

Jumala ei salli meitä kiusattavan yli voimiemme. Tuossa tilanteessa Jaakobin perhe oli niin ahtaalla, että he eivät olisi kestäneet edes pahoja sanoja. Jumala ennakoiki sen ja esti pahat sanatkin ja sanoi itsensä raivoon kiihdyttäneelle Labanille: ”Ei riitä, että pidät sormesi erossa hänestä, et saa sanallakaan loukata häntä!”

Jumalaan uskovien ei siis tarvitse pelätä maailman raivoa ja uhkailuita. Jeesus on luvannut, että jopa meidän päämme hiukset ovat luetut. Raamatun mukaan hän varjelee meitä kuin silmäteräänsä. Vaikka äiti unohtaisi sylilapsensa (mitä äiti ei suinkaan tee), Herra ei unohda meitä.

Vihollisten uhkaillessa tätä on tietysti vaikea uskoa. Niin varmasti Jaakobinkin oli. Raamattu ei kerro hänen mielentilastaan, mutta luulen hänen rukoilleen paljon tuona yönä ja vedonneen Jumalan hänelle puhumaan sanaan: ”Minä olen sinun kanssasi.” (1 Moos 31:3). Se sana on vahvempi kuin Labanin raivoisa joukko ja heidän aseensa, kuten tulemme näkemään.

Luther kirjoittaa näin: ”Onhan mahdotonta, että se, joka uskoo Jumalan sanaan, jäisi hylätyksi ja vaille puolustusta.”

Kyseessä on nimittäin se sana, jolla koko maailma on luotu. (1 Moos 1, Joh 1)

Aiheeton ja tekopyhän närkeä

Laban kohtasi Jaakobin, kun tämä oli leiriytynyt Gileadin vuorille, ja myös Laban leiriytyi sinne miehineen. Laban sanoi Jaakobille: ”Mitä oletkaan tehnyt! Sinä olit petollinen ja veit tyttärensä mukana, ikään kuin he olisivat olleet sotasaalista! Miksi pakenit salaa minun luotani etkä kertonut minulle aikeistasi mitään? Minä olisin saattanut sinut iloisesti matkaan lauluin, tamburiinein ja harpuin. Et antanut minulle edes tilaisuutta suudella lapsenlapsiani ja tyttäriäni hyvästiksi. Siinä teit kovin tyhmästi! (1 Moos 31:25-28)

Laban ei siis kuitenkaan kyennyt pitämään Jumalan hänelle unessa antamaa käskyä. Labanissa on sen verran Jumalan pelkoa, että se hillitsee väkivallan ja karkeimmat syytökset, mutta silti Laban latelee

Jaakobille aikamoisia valheita. Eiväthän Rakel ja Lea olleet mitään sotasaalista, vaan Jaakobin laillisia vaimoja, jotka Laban oli itse hänelle naittanut. Lisäksi hän itse oli ollut petollinen: ensinnäkin antaessaan Jaakobille ensin Rakelin sijasta Lean ja pilaten näin heidän perhe-elämänsä. Sitten hän oli sitonut Jaakobin ilmaiseksi työvoimaksi 14 vuodeksi. Ja sitten kun Jaakob oli saanut ruveta ansaitsemaan omaa karjalaumaansa, Laban oli yhtenään muutellut palkan maksuperusteita. Vain Jumalan erityisen siunauksen turvin Jaakob oli silti menestynyt.

Valheellista teeskentelyä on myös väite, että Laban olisi järjestänyt iloiset läksiäiset soittoineen ja lauluineen ja suudelmineen. Jaakob ei olisi päässyt lähtemään lainkaan, ellei olisi lähtenyt salaa.

Tämä on esimerkki siitä, kuinka maailma kääntää melkein kaiken pahan Kristukseen uskovien syyksi, ja useimmiten aiheettomasti: Kirkko on tuomitseva, ahdasmielinen, naisia sortava, tylsä, typerä, tiukkapipoinen, pelottelee koko ajan helvetillä, on huono työyhteisö, dogmaattinen, ei arvosta aitoa henkisyyttä, on rahanahne, ahdistava, tekopyhä, kaavoihin kangistunut, heittää itse ensimmäisen kiven ja muuttelee aiheetta vanhoja tuttuja virsiä. Näitä syytöksiä tekevät ovat itse fiksuja ja filmaattisia ja heillä on syvä hengellisyys ja jumalasuhte ja tieteellinen tieto siitä, mitä Jeesus ja Raamattu oikeasti tarkoittavat.

Minä voisin tehdä teille paljonkin pahaa, mutta teidän isienne Jumala sanoi minulle viime yönä: 'Varo, ettet puhu pahasti Jaakobille.' No hyvä! Sinä lähdit matkaan, koska niin kovasti ikävöit isäsi luo, mutta miksi varastit minulta jumalankuvat?"(1 Moos 31:29-30)

Tässä Laaban ilmaisee, mitä hänen sydämessään todella on. Hän haluaisi tehdä paljon pahaa Jaakobille. Mutta tämänkin hän kääntää omaksi edukseen: Jumala on puhunut hänelle ja hän on niin avarakatseinen, että tottelee ja hyväksyy Jaakobin kaipuun takaisin isänsä luo hyväksyttäväksi syyksi valheelliselle paolle. Se on tietenkin teeskentelyä, jolla Laban tahtoo sanoa: ”Olen niin lempeä ja syvä ihminen, että katson törkeyksiäsi läpi sormieni, koska kaipaat isääsi ja koska Jumala on puhunut minulle.” Tosiasiallinen motiivi Labanin pidättymiseen pahan tekemisestä on se, että hän ei Jumalan antaman varoituksen takia uskalla toteuttaa sydämensä mielihalua.

Aiheellinen syytös Jumalan omia vastaan

Sitten Laban esittää ensimmäisen aiheellisen syytöksen: ”Miksi varastit minulta jumalankuvat?”

Syytös on täysin aiheellinen. Jaakobin tietämättä Raakel oli tosiaan varastanut isänsä jumalankuvat ennen pakomatkan alkua. Ehkä hän oli kuvitellut, että hänellä on siihen oikeus, koska isä oli kohdellut häntä, Lea ja Jaakobia niin huonosti. Mutta ei hänellä ollut sellaiseen mitään oikeutta. Se oli varastamista ja isän halveksimista.

Tämä on meille muistutuksena siitä, että aika usein maailman kirkkoa kohtaan osoittamissa syytöksissä on niiden tekopyhydestä huolimatta paljon perää. Kirkossa ja uskovissa on tai on ollut tuomitsevuutta, ahdasmielisyyttä, naisten sortoa, typeryyttä, tiukkapipoisuutta, julmaa helvetillä pelottelua, työyhteisön huonoutta, väärää dogmaattisuutta, kykenemättömyyttä arvostaa henkisyyttä, rahanahneutta, ahdistavuutta, tekopyhyttä, kaavoihin kangistumista. Eikä virsikirjauudistus ehkä ole sata prosenttisen onnistunut, vaikkakin aika hyvä.

Jaakob vastasi: "Minä lähdin salaa, koska pelkäsin, että sinä riistäisit minulta tyttäresi. Mutta kuolema sille, jonka hallusta sinä löydät jumalasi! Saat sukumme miesten läsnä ollessa itse tutkia, mitä minulla on mukanani, ja ottaa omasi pois." Jaakob ei tiennyt, että Raakel oli varastanut jumalat. (1 Moos 31:30-32)

Jaakob puolustautuu tietämättömästi

Jaakob ei ryhdy syyttelemään Labania kaikesta siitä vääryydestä, mitä tämä oli häntä kohtaan tehnyt.

Hän sanoo totuuden mukaisesti, että hän pelkäsi menettävänsä lailliset vaimonsa, jos olisi lähtenyt Labanin tieteen. Näin hän vetoaa suoruudellaan Labanin omaantuntoon, joka varmaankin todisti Labanille, että juuri näin olisikin käynyt. Hän ei olisi laskenut Jaakobia lähtemään, ei ainakaan Rakelin, Lean ja näiden lasten kanssa.

Mutta samalla Jaakob tekee pahan virheen. Hän myöntyy liiaksi Labanin vaatimuksiin ja asettaa tietämättään pantiksi Raakelin hengen. Olihan niin, että Raakel tosiaan oli varastanut jumalankuvat, vaikka Jaakob toisin luuli.

Näin jotkut uskovat nykyisinkin puolustelevat uskoa sinänsä puhtain motiivein, mutta vailla oikeaa tietoa. Minusta tämä näkyy esim. siinä, kun jotkut kristityt väittävät Raamatua vastaan esitettyjä syytöksiä torjuessaan, että Raamattu on erehtymätön myös luonnontieteitä ja historian yksityiskohtia koskevissa asioissa. Sitä varten kerätään ilmeisen asiantuntemattomasti todisteita hyvinkin epäluotettavilta ”uskovilta tiedemiehiltä”. Kun sitten maailma käy vihan vimmassa ja pilkallisesti kääntämään jokaisen jakeen Raamatusta, kuin Laban Jaakobin perheen tavarat, niin usein käy niin, että maailma löytääkin Raamatusta sellaisia virheitä, jotka sen mielestä todistavat Raamatun typeräksi satukirjaksi. Ja näin onkin, jos kriteereinä on se, mihin naiivit uskovat ovat suostuneet: nimittäin, että Jumalan sanan pitäisi olla historiallisesti ja luonnontieteellisesti ristiriidatonta ja erehtymätöntä.

Paljon järkevämpää olisi myöntää, että Raamattu ei ole luonnontieteen oppikirja ja että Jumala on kirjoittanut sen ihmisillä, joiden tieto ei kaikista asioista ollut tarkkaa. Tästä huolimatta Raamattu on Jumalan sanaa, jonka kautta hän antaa meille luotettavan tiedon siitä, mitä hän on luomisessa ja lunastuksessa hyväksenne tehnyt.

Jos sinulla on riitaa jotakuta vastaan, oletko varma, että sinä et ole Laban, joka pettää itseään tuntematta itseään? Ja vaikka olisitkin oikeaasa kuin Jaakob, oletko varma, ettei joukossasi olisi Rakelia, joka on vastoin tietoaasi tosiaan varastanut jumalankuvat?

Raakelin vähemmän kunniakas juoni pelastaa tilanteen

Laban kävi Jaakobin teltassa, sitten Lean ja molempien orjattarien teltassa, mutta ei löytänyt mitään. Lean teltasta tultuaan hän meni Raakelin teltaan. Mutta Raakel oli pannut jumalankuvat kamelin satulasäkkiin ja istui niiden päällä. Laban penkoi koko teltan eikä löytänyt niitä. Silloin Raakel sanoi isälleen: "Älä vihastu, herrani, vaikka en voikaan nousta tieltäsi. Minulla on se naisten tavallinen vaiva." Eikä Laban löytänyt jumalankuvia, vaikka kuinka etsi. (1 Moos 31:33-35)

Raakel pelastaa itsensä ja koko Jaakobin perheen ovelalla, mutta vähemmän kunniallisella tavalla. Hän istuu varastatun tavarain päällä ja vetoaa siihen, ettei voi nousta, koska hänellä on kuukautiset. Se laannuttaa Labanin etsimisvimman, sillä kyse oli niin suuresta tabusta eikä Laban voinut kuvitella, että Raakel häpäisisi hänen pyhinä pitämänsä jumalankuvat istumalla niiden päällä.

Jaakob kiivastuu

Silloin Jaakob kiivastui ja alkoi syyttää Labania. Hän sanoi: "Mikä on minun rikkomukseni, mitä paha minä olen tehnyt, kun näin ryntäät minun perääni? Nyt olet penkonut kaikki minun tavarani. Löysitkö mitään itsellesi kuuluvaa? Pane se tähän minun väkeni ja oman väkesi eteen, niin he saavat ratkaista asian. Minä olen ollut luonasi kaksikymmentä vuotta, eivätkä sinun lampaasi ja vuohesi ole menettäneet karitsoitaan enkä minä ole syönyt pässejä sinun laumastasi. Aina kun toin sinulle pedon raatelemaan lampaan, jouduin sen korvaamaan. Minä olen saanut siitä vastata, oli se sitten viety päivällä tai yöllä. Päivisin minua vaivasi helle, öisin en vilulta saanut silmiini unta. Kaksikymmentä vuotta minä olen viettänyt sinun talossasi, neljätoista vuotta palvelin sinua saadakseni kaksi tyttäresi ja kuusi vuotta saadakseni sinulta lampaita ja vuohtia,

mutta kymmenen kertaa sinä muutit minun palkkaani. Ellei isäni Jumala, Abrahamin Jumala, jota myös Iisak palvelee, olisi ollut minun puolellani, sinä olisit lähettänyt minut matkaan tyhjin käsin. Mutta Jumala näki minun ahdinkoni ja työni paljouden ja ratkaisi asian viime yönä." (1 Moos 31:36-42)

Nyt Jaakobin pinna vihdoinkin paloi ja hän latasi Labania vastaan kaiken sen vääryyden, jota Laban oli hänelle tehnyt 20 vuoden aikana. Hän yritti vedota Labanin omaantuntoon ja saada hänet näkemään sen, että hän, Jaakob, oli ollut rehellinen ja hyvä työmies Labanin palveluksessa.

Ihminen on synnissään sokea ja vailla itsetuntemusta

Mutta siitä ei ollut juurikaan hyötyä. Laban ei myönnä petollisuuttaan eikä Jaakobin ansioita. Hän on paatunut ja hänellä on hyvät psyykkiset puolustusmekanismit.

Laban vastasi Jaakobille: "Tyttäret ovat kyllä minun tyttäriäni, lapset minun lapsiani ja karja minun karjaani. Kaikki, mitä sinä täällä näet, on minun. Mutta minkä minä nyt mahdan näille tyttärille tai lapsille, jotka he ovat synnyttäneet? Tehkäämme siis sovinto, ja olkoon sillä todistaja." (1 Moos 31:43-44)

Luulen, että Jumalan sanan tarkoitus on tässä kuvata sitä, kuinka täysin sokea ja vailla itsensä tuntemista ihminen luonnostaan on. Totuuskaan ei saa häntä näkemään omia virheitään ja omaa tilaansa. Laban väittää loppuun asti, että Jaakob on vienyt kaiken omaisuutensa häneltä vääryydellä.

Rauha pitäisi saada aikaan Labanin mielestä siksi, että hän ei voi käydä omien tyttäriensä ja omien lastenlastensa kimppuun. Siksi hän sanoi: "Mutta minkä minä nyt mahdan näille tyttärille ja lapsille, jotka he ovat synnyttäneet? Sinulle, Jaakob, minä kyllä pärjäisin oikein hyvin, sekä aseilla ja voimalla että oikeudenmukaisuuden areenalla, mutta en ryhdy penäämään oikeuksiani, sillä en voi vahingoittaa jälkeläisiäni."

Jaakob suostuu tekopyhään rauhaan

Jaakob suostuu rauhaan, vaikka se ei olekaan sydämellinen kunnon rauha. Hän suostuu ilmeisesti siksi, että pääsisi eroon paatuneesta Labanista, joka ei kykene näkemään totuutta itsestään.

Niin Jaakob otti kiven, nosti sen pystyyn patsaaksi ja sanoi omalle väelle: "Kerätkää kiviä." Miehet hakivat kiviä ja kasasivat ne röykkiöksi. Sitten he yhdessä aterioivat sen ääressä. Laban antoi röykkiölle nimeksi Jegarsahaduta, ja Jaakob antoi sille nimen Galed. Sitten Laban sanoi: "Tämä röykkiö olkoon nyt sopimuksemme todisteena." Sen vuoksi sitä kutsutaan nimellä Galed ja myös nimellä Mispä, sillä hän sanoi vielä: "Herra pitäköön meitä silmällä silloinkin, kun emme enää voi nähdä toinen toistamme. Jos sinä kohtelet huonosti tyttäriäni ja otat muita vaimoja heidän lisäkseen, niin silloin on Jumala oleva sopimuksemme todistajana, vaikka yhtään ihmistä ei olisi läsnä sen todistajana." (1 Moos 31:45-50)

Rauhan merkiksi pystytettiin ajan tavan mukaan iso kiviröykkiö. Molemmat antoivat sille omilla kielillään (Laban arameaksi ja Jaakob hepreaksi) saman nimen: "Todistuksen röykkiö".

Labanin röykkiölle antama lisänimi Mispä, eli "Tähystyspaikka" on jälleen osoitus hänen

tekopyhydestään ja itsetuntemuksen puutteestaan. Nimen vertauskuvallisena ideana on se, että Herra tähystäisi sieltä Jaakobin perään ja vahtisi, että tämä kohtelisi Labanin tyttäriä hyvin eikä ottaisi uusia vaimoja heidän lisäksi. - Aika oudosti ajateltu mieheltä, joka itse oli pilannut tyttäriensä elämän naittamalla heidät petollisesti ja vastoin luonnollista rakkautta samalle miehelle ja oli lisäksi ahneuksissaan sortanut heidän perhettään, minkä vain oli kyennyt!

Mielestäni tämänkin kohdan tarkoituksena on viitata siihen, kuinka vähän synnin sokaisema ihminen tuntee itseään. Hän ei mene itseensä, vaan pettää itseään näkemällä omat vikansa muissa.

On olennaista tajuta, että tällaista Labania on meissä kaikissa. Uskovaisuus ei ole välttämätön tae sille, että ihmisellä olisi vielä oikea itsetuntemus kaikista asioista.

Laban sanoi vielä Jaakobille: "Katso tätä röykkiötä ja tätä patsasta, jonka minä olen pystyttänyt meidän välillemme. Tämä röykkiö ja tämä patsas todistavat ja muistuttavat siitä, etten minä saa kulkea niiden ohi pahoin aikein sinua vastaan etkä sinäkään saa kulkea niiden ohi hyökätäksesi minun kimppuuni. ... (1 Moos 31:51-52)

Tässäkin Laban muistuttaa Jaakobia omista synneistään. Hänhän se oli, joka oli aikonut tehdä pahaa ja käyttää väkivaltaa, ei Jaakob. Ilmeisesti hän kuvitteli, että toinen on yhtä paha kuin hän itsekkin ja pyrki siksi varmistamaan turvallisuutensa tällä kiviröykkiöllä.

... Meidän isiemme Abrahamin ja Nahorin Jumala valvokoon tuomarina tätä sopimustamme." Jaakob puolestaan vannoi valan sen Jumalan kautta, jota hänen isänsä Iisak palveli. (1 Moos 31:53)

Tässä Laban osoittaa jälleen kerran tekopyhyytensä. Hänen oikeat jumalansa olivat ne epäjumalankuvat, jotka olivat joutuneet Raakelin takaliston alle. Nyt hän kuitenkin vetoaa Abrahamin ja Nahorin Jumalaan, saadakseen aikaan pitävä sopimuksen.

Jaakob suostuu sopimukseen ja vannoo valan saman Jumalan kautta, tosin identifioiden tämän isänsä Iisakin palvelemaksi Jumalaksi. Mutta kyllä hän tiesi, että sama Jumala oli myös Abrahamin Jumala.

Sitten Jaakob uhrasi sillä vuorella teurasuhrin ja kutsui kaikki muut aterialle kanssaan, ja he söivät ja viipyivät vuorella sen yön. (1 Moos 31:54)

Jaakobille kyse ei kuitenkaan ole pelkästä valan päteväyttämiseen tarvittavasta jumaluudesta. Hänelle Abrahamin ja Iisakin Jumalasta, Herrasta, oli alkanut tulla rakas ja elävä Jumala. Tähän viittaa se, että hän uhrasi kiviröykkiöllä teurasuhrin ja vietti uhriaterian.

Kristityt saavat suostua kansalaisuskonnon ”koti, uskonto, isänmaa” –meininkiin, vaikka se ei ole kuin varjo totuudesta

Minusta tästä voisi tehdä seuraavan nykypäivän sovellutuksen: Se Jumala, joka maailmalle ja Kristuksen uskoa vailla olevalle yhteiskunnalle on pelkkä siviiliuskonnollisuuden koti-uskonto-isänmaa –jumala, on kristityille elävä Herra. Silti me saamme suostua siihen, että kirkoissa Jumalaa palvotaan tärkeinä kansallisina juhlapyhinä osoittain puutteellisilla motiiveilla, kansallisen identiteetin ja yhteiskuntaetiikan varmistajana. Sama jumalanpalvelus voi Kristukseen uskoville olla aitoa elävän Jumalan palvelemista. Ei tarvitse olla huolissaan siitä, että yhteiskunta ei aina palvo häntä Kristukseen uskoen. Kutsuihan Jaakobkin myös Labanin väen syömään kanssaan teurasuhrin lihaa. Ehkä tästä oli heistä joillekin hengellistä hyötyä, vaikka joittenkin toisten motiivina oli pelkkä Herran käyttäminen

syvimmiltään epäaidon rauhan takaajana.

Lisäksi on huomattava sekin, että oman luonteensa puolesta Jaakob oli aivan samanlainen pettäjä kuin mitä Labanin oli. Herra Jumala oli kuitenkin alkanut kouluttaa häntä elämän koulussa Labanin luona ja oli alkanut vetää häntä puoleensa. Siksi Herrasta oli tullut hänelle todempi kuin Labanille.

Mutta siinä, että näin oli käynyt, siinä ei ollut lainkaan kyse Jaakobin omista ansioista vaan yksinomaan Jumalan armosta, jota hän osoitti pettäjä –Jaakobia kohtaan. Koska asia on edelleenkin näin, meidän ei tarvitse olla huolissamme siitä, että Jumalaa on palvottu ja palvotaan kirkoissa myös epä kypsästi, pelkän siviiliuskonnollisuuden takia.

Mutta varhain seuraavana aamuna Laaban nousi, suuteli lastensa lapsia ja tyttäriään ja palasi kotiinsa. (1 Moos 31:55)

Lopulta ahneen Laabaninkin sydämessä läikähti aito tunne tyttäriään ja lastenlapsiaan kohtaan. Siksi hän hyvästeli heidät kauniisti, vaikka aiemmin oli kohdellut heitä vähemmän kauniisti. Tämä kertoo jälleen siitä, että synty ja turmelus ei ole itsenäinen olemisen prinssiippi, vaan itsessään hyvän olemisen turmeltumista. Laabankaan ei ollut täysin paha, vaan ahneuden ja omahyväisyyden turmelema. Ikävä kyllä hyvä pulpahti hänessä pintaan liian myöhään ja välirikko oli mahdotonta välttää. Ukki ei näkisi enää lastenlapsiaan eikä isä tyttäriään.